

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
vítettisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 12 pengő.} \\ \text{Fél évre 6 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 16 pengő.} \end{array} \right.$

Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

HALÁSZAT - (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: A wittingauai (treboni) tógazdaság. — A wielenbachi bajor tógazdasági kísérleti állomás 1930. évi kísérletei. — Az olasz-országi tavak halászatáról. — Külföldi lapszemle. — Társulatok—Egyesületek. — Árjegyzések. — Hirdetések.

— Mai számunkhoz mellékeljük a XXXII. évfolyam tárgymutatóját és névjegyzékét.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Die Teichwirtschaft in Wittingau. — Die Versuche in der bayerischen teichwirtschaftlichen Versuchsstation Wielenbach im Jahre 1930. — Die Fischerei der Seen in Italien. — Auslandschau. — Gesellschaften und Vereine. Fischpreise. — Annoncen.

A wittingauai (treboni) tógazdaság.

Irta: Fischer Frigyes.

A wittingauai tógazdaság eredetéről feljegyzések nincsenek. A legelső írásos nyom a XIV. századból származik, amikor is a Csehország déli részében uralkodó hatalmas Ruže család a wittingauai síkság alkalmas terep-alakulatát tógazdaság létesítésére használta fel. A terület Csehország délkeleti sarkában, az osztrák határ közelében fekszik a prága-bécsi vasútvonal mentén Wesseli-Mezimosti és a határon fekvő Ceské Nelenice között, a Luznice (Lainsitz) folyó völgyében, mintegy 40—45 km hosszban.

A tógazdaság az elmúlt évszázadok alatt lassankint fejlődött ki mai alakjára, s volt idő, amikor virágzott és hatalmas eredményeket ért el, de volt olyan idő is, pl a XVIII. század elején, amikor a tavak legnagyobb részét mezőgazdasági művelés alá vették.

A tógazdaság a XVI. században a Ruže család kihalása után a Schwamberg család tulajdonába jutott. Későbbi tulajdonosa III. Ferdinánd császár volt, aki az uradalmat IV. Ulászló, lengyel királynak elzálogosította. Lipót Vilmos főherceg a zálogként hozzájutott uradalmat megszerezte és 1660-ban herceg Schwartzenberg Adolfnak adta el, akinek családja ezt a hatalmas uradalmat 1924. évig birtokolta, amikor is a földreform következtében a cseh-szlovák állam tulajdonába ment át. Azóta az állami erdők és uradalmak prágai központi

igazgatóságának alárendelt treboni igazgatóság vezeti ezt a 88.459 ha erdőből, 2828 ha mezőgazdasági művelés alatt álló területből és 12.284 ha tógazdaságból álló uradalmat. A tógazdaság a közölt számadat szerint területileg Európa legnagyobb halgazdasági vállalata.

A tógazdaság vízzel borított területe 10.908 ha saját és 226 ha bérelt tóból áll, melynek ügyeit négy intézőség végzi.

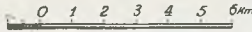
A tógazdaság beosztását és kiterjedését az alábbi táblázat mutatja:

Az intézőség székhelye	A saját tavak		A bérelt tavak		A tavak	
	száma	területe ha	száma	terül. ha	száma	területe ha összesen
Wittingau	263	5.963	37	152	300	6.115
Chlum	81	1.344	20	27	101	1.371
I. Hradec	179	2.245	9	15	188	2.260
Protivin	243	1.356	5	32	248	1.388
Összesen	766	10.908	71	226	837	11.134

A tógazdaság 400 éves múltja jó és rossz korszakokat mutat fel. Fejlődésének fénykora mindenesetre a XIX. század utolsó negyedére esik, amikor annak vezetését 1879-ben Susta József vette át. Ő volt az, aki a haltenyésztés tudományos és gyakorlati alapjait megvetette, s mivel az akkori szakirodalomban igen kevés tájékozást kapott, saját kutatásainak eredményein indult

A Wittingau-i tőgazdaság átrézetes térképe.

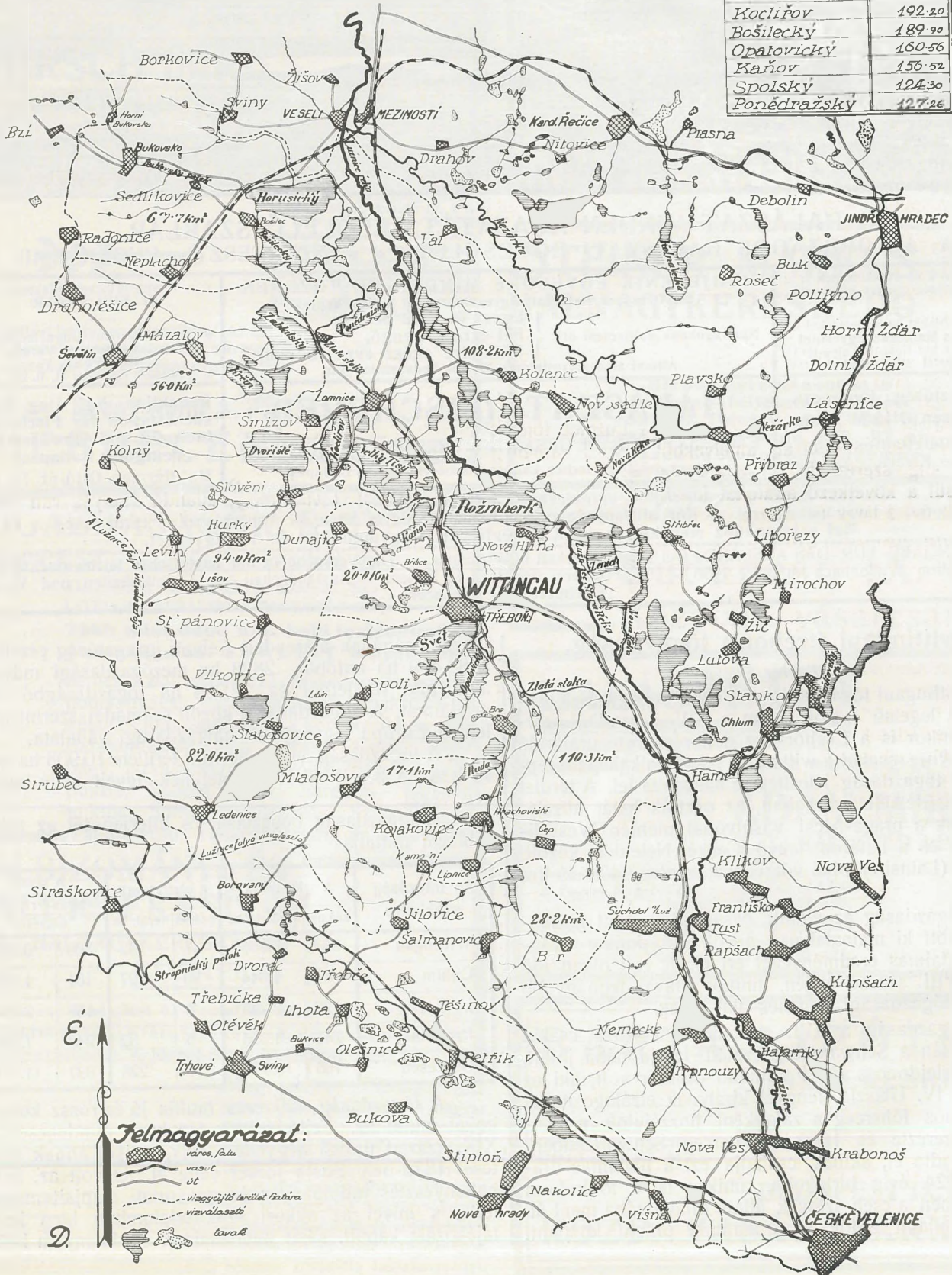
Mérték:

Saját és bérelt tavak

Jelenleg kezelésben lévő tavak

A nagyobb tavak	
neve	területe ha
Rožmberk	489 1/4
Horusický	415 48
Dvořište	337 22
Velký Týsý	342 40
Zablatický	304 99
Svět	204 41
Kocliřov	192 20
Bošilecký	189 90
Opalovický	160 56
Kaňov	156 52
Spolský	124 30
Ponědražský	127 26

Felmagyarázat:

- város, falu
- vasút
- út
- vizgyűjtő terület határa
- vízalászói
- tavak

D.

el. Felderítette a halak táplálkozását, a vizek belső életét s az ebben létrejövő élettani folyamatokat, megvizsgálta az egyes tavak termőképességét és alkalmazni kezdte a tavak trágyázását és a halak etetését. Rávilágított a pontyok versenytársaira a táplálkozásban, a szeméthalakra és azok irtásának szükségességére. Nagy súlyt helyezett az ellenálló, gyorsnövésű és kiváló alakú pontyfajta kitenyésztésére, úgyhogy a wittingauai ponty mihamarább közismertté vált. Szabályszerű üzemtervet dolgozott ki minden tóra, megállapította azok termőképességét, s a népesítés mértékét ahhoz igazította. A wittingauai tógazdaság területét is növelte olyan területek víz alá helyezésével, amelyeket sem az erdész, sem a mezőgazda felhasználni nem tudott. Az új tavaknál már ügyelt a vízoszlop magasságára is és inkább hosszabb töltéseket épített, nehogy olyan mélységeket állítson elő, mint a régi tavakban, ahol a 10 m-es mélységek sem ritkák.

A tógazdaság hozama Susta működésének vége felé sohase remélt magasságot ért el. Az ő vezetése alatt álló akkor 5332 ha kiterjedésű halgazdaság az 1890-es évek végén 3777 q halat adott el, amelyet az ottani éghajlati és talajviszonyok mellett a mai termés-eredmények nem sokkal múlnak felül, mert a 11.134 ha kiterjedésű tógazdaság jelenleg mintegy 9000 q pontyot ad el évenként.

A tógazdaság a délcseh tertiär síkságon, tenger színe felett 400—460 m magasságban fekszik. Talaja terméketlen, sívó homok és tőzeg, melyet aránylag jelentéktelen agyagos terület tarkít.

A tavak vize szintén meddő, mert a Lužnice főleg erdőket és réteket szel át, amelyekből árvizei tápláló anyagot alig szerezhetnek. A talaj és víz sivárságára jellemzősül a következő adatokat közöljük:

Sok évi feljegyzés átlaga szerint a tógazdaságból

2336 hektárnak természetes hozama évenként és ha-ként	30— 40 kg,
717 " " " " "	40— 50 "
433 " " " " "	50— 75 "
331 " " " " "	75—100 "
108 " " " " "	100—200 "
4 " " " " "	200—300 "
2 " " " " "	300 kg felül.

Ezen adatokból könnyen megérthető, hogy etetésre és trágyázásra nagy szükség van, hogy a fentebb említett évi 9000 q pontytermés elérhető legyen. Az igazgató-ságtól nyert adatok szerint feletetnek körülbelül 24.000 q csillagfürtöt, elhasználnak mintegy 15.000 q meszet és 2000 q egyéb műtrágyát.

A tógazdaság termését legnagyobbbrészt Ausztria és Németország veszi fel. Csekély rész kerül belső fogyasztásra.

A tavakat főként a Lužnice folyó táplálja, mely kereken 1100 km² nagyságú vízgyűjtő területéről hozza a vizet. A mellékvölgyekben fekvő tavakat természetesen a mellékvölgyek vize tölti meg.

Wittingautól délkeletre, a Chlum felé vezető út hídjá közelében van a zsilipes gát, amely felett a balparton a „Zlatá stoka“ (aranyárok) nevű tápláló csatorna veszi kezdetét és 48 km hosszú út után Wesseli közelében ömlik vissza a Lužnice folyóba. Ez a csatorna táplálja a balparton levő összes tavakat s egyben elvezeti a mellékvölgyekben magasabban fekvő tavak vizeit, ezenfelül értékes mezőgazdasági vízhasználatoknak, öntözéseknek főtápláló ere.

Bárha ez a tápláló csatorna a fővölgy nagytömegű vizeit vezeti el, a Lužnice folyó mentén fennálló tavak a folyó árvizeitől sokat szenvedtek. Ennek elhárítása végett építették a Wittingautól keletre a folyó jobbpartján kitor-
koló „Nova Reka“ nevű árapasztó csatornát, melynek

néhány tó táplálásán kívül főfeladata a Lužnice folyó árvizeit a Nežárka patakba vezetni.

A tavak mindegyikének neve van; a legnagyobb és legnevezetesebb köztük a „Rosenberg“, mely 1584—1590-ig épült és nevét a Ruže délcseh uralkodó családtól nyerte. Területe 711 ha, melyből 490 ha a vízfelület, amely azonban áradások idején 1000 ha-nál nagyobb is lehet. A tó töltése 2400 m hosszú, koronaszélessége 10—12 m, alapjának szélessége 50—55 m, magassága a völgy legmélyebb pontja felett 11,5 m. A tó koronájának mindkét szélén évszázados tölgyfásor van, mely a nagyfelületű víz mellett festői látványt nyújt. A tó rendes vízszíne a töltés közelében felállított vízmérce 4,40 m-es állásánál van; ilyenkor a tó 6,000.000 m³ vizet tárol. A vízszín 1890-ben volt legmagasabb, amikor 8,03 m-re emelkedett. A tóban ekkor 50,000.000 m³ víz volt. A tó vizének levezetésére két egymásmellett fekvő csőzsilip van egyenként 1,60 m széles és 2,60 m magas, falazott nyílással. A zsilipek emésztőképessége rendes vízállásnál 30 m³ mp-ként. Ezen felül van még három helyen 11 kisebb, fenyőfából készült cső, melyeken a víz egyéb mezőgazdasági célokra kivehető.

A töltés keleti végén hatalmas árapasztó mű van 15 nyílással. Az árapasztó egész hossza a két ellenfal között 156,50 m, szabad nyílása a közbenső pillérek és halrácspálca-vastagságának leszámításával 76,00 m. Az árapasztón átfolyó vízoszlop legnagyobb magassága 1,27 m.

1922-ben a töltés nyugati vége alatt villamostelep létesült, 2 drb egyenként 3,00 m³ vízfogyasztású és 4,80 m vízlépcsőjű turbinával. A gyár teljesítőképessége 340 l. e.

Mindezek szerint a Rosenberg-tó halászati értéke nem nagy, mert vize mély, állandó átfolyás van benne, talaja pedig az erős hullámverés miatt még a széléin is steril homok. Természetes hozama ha-ként 30 kg körül mozog. Háromévenként szokták lehalászni, míg a nagy tavak legtöbbször két évenként. Az 1928-30 éves turnusban a népesítés a következő volt: 36.150 drb egy- és két-nyaras ponty, 1100 drb compóivadék, 1950 drb csuka, 3850 drb süllő és 4 drb harcsa. Feletettek 1300 q csillagfürtöt, s a lehalászás eredménye 1080 q ponty, 5 q compó, 40 q csuka és 25 q süllő volt.

Teletető medencék sokfelé vannak, ezekben azonban csupán a piaci anyagot helyezik. A továbbtenyésztésre szolgáló anyagot, ivadékot mélyebb tavakban teletetik át, melyek külön e célra vannak kiszemelve. Ezeket a tavakat azután nyáron át, felváltva szárazon tartják, hogy így talajuk felújuljon és a halbetegségektől ment legyen.

A lehalászás, megfelelő üzemterv mellett, mint már fentebb is említettük, két évenként történik, mert az összes tavak megtöltésére és nyári vízvesztésének pótlására nincs elegendő víz. A lehalászás rendszeren már szeptember hó 20-a körül megkezdődik, s először az ivadéknevelő tavak kerülnek sorra, mert a piaci anyaggal szeptemberben nem igen tudnának mit kezdeni.

Nagyon érdekesek a tavak lecsapoló zsilipjei, melyek még ma is oly állapotban vannak, mint 300 évvel ezelőtt, mikor megépítették őket. Valamennyi két egymásra helyezett hatalmas szurkos fenyő törzséből van előállítva, kereken 0,85 m magas és 0,50 m széles kivájt nyílással. A nyílást rovátkba illő fatábla zárja el. A facső a terep színe alatt oly mélyen fekszik, hogy azt még lehalászás után is víz borítja, s ezért a fa nem rothad el, hanem mint a tények igazolják századokig eltart. A halrács egyszerű fenyőrudakból áll, s könnyen javítható. A lecsapoló zsilip mély fekvése a lehalászásnál rendkívül elő-

nyös, mert a zsilip előtti — rendszeren fával burkolt — halágyban állandóan 1.00—1.50 m mély víz tartható.

A tógazdaságot ezidőszereint Susta Vencel, a nagy-hírű Susta József fia vezeti, aki a tógazdaság megtekintését a legnagyobb előzékenységgel elősegítette, s aki a fenti adatokat rendelkezésre bocsátotta. Csehország tradíciójánál fogva is, élénk részt vesz a tógazdasági termelés és halászat minden ágában, mert 1931. évben úgy a prágai nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson, mint a párizsi halászati kongresszuson nagyszámú kiküldöttet vett részt a halászat kérdéseinek megtárgyalásában.

Azt hiszem nem végeztem felesleges munkát, amikor az okszerű halászat bölcsőjét, a wittingauai tógazdaságot, amelyről annyit beszélnek, térképével együtt kimérítően ismertettem.

Elsőrendű nemes pontyivadék 14—15 dkg átlagsúlyban eladó! Maisai Bérurad., Keszőhidegkut.

A wielenbachi bajor tógazdasági kísérleti állomás 1930. évi kísérletei.

(Folytatás.)

A szójababdarával végzett kísérletek oly kedvező eredménnyel jártak, hogy ezt a takarmányfajtát bátran lehet bárkinek ajánlani. A dara színe a különböző gyárak szerint világosbarnától sötétbarnáig változik. A wielenbachi kísérleteknél a barnát használták, de ennél jobbnak látszik a világosszínű, amelyet különös eljárással állítanak elő és a hosszabb ideig tartó felhevítéstől megkímélnék.

A takarmány mennyiségek megállapítására végzett kísérletek azt mutatták, hogy a túlkeves takarmány etetése károsabb mint a többé. Vagyis ha a kísérleteknél kat. holdanként adott 690 kg-nál kevesebbet adunk, a takarmányértékesítés kedvezőtlenebb, mintha ennél többet etetünk.

A népesítés nagyságának felderítésére végzett kísérletek szerint a normál népesítésnek (80 P₁ + 70 P₂ + 35 C₁) 2—3 és négyszerese egyformán kedvező eredményt mutatott fel. A takarmány mennyiséget természetesen a népesítés nagyságának megfelelően vagy csökkenteni, vagy emelni kell.

Növésben visszatartott, 10—11 dekás kétnyaras pontyokkal is végeztek ellenőrzési kísérleteket, mert 1928-ban ilyen halakkal a rendszer népesítéssel szemben kiváló eredményeket értek el. E célból kat. holdanként 460 drb kétnyaras pontyot helyeztek ki. A kat. holdankénti szaporulat 298 kg, a takarmány értékesítési együtt-ható 3.45 volt, amely az átlagos hozamot némileg felülmúlja ugyan, de meg se közelíti az 1928. évi eredményt, amikor a takarmány értékesítési együtt-ható 1.9 volt. A népesítésen felül még néhány növésben visszatartott 3 és 4 nyaras pontyot és 2 nyaras compót is helyeztek ki. Mint különlegességet kell megemlíteni azt, hogy a 3 dekás compók két tóban is leívtak! Az ivadék érhetően úgy darabszám, mint súly tekintetében ugyancsak satnya volt.

A túlsűrű népesítés is kísérlet tárgyát képezte és kat. holdanként 3256 drb egynyaras pontyot és 575 drb egynyaras compót helyeztek ki, melynek az egyik tóban 520 kg, a másikban 690 kg szójababdarát adtak. A kat. holdankénti átlagos termés 327 kg volt, 2.65 takar-

mányértékesítési együtt-hatóval, ami ismét azt igazolja, hogy a nagy darabszám a természetes táplálékot legjobban kihasználja.

F.

(Vége.)

Az olaszországi tavak halászatáról.

(Folytatás.)

Besana mérnök hasonló buzgalommal fáradozott az olasz belvizeknek új, nemes halfajokkal való benépesítésén, mint a nagynevű Max von dem Borne Németországban és Migazzy Vilmos gróf Magyarországon. Ahogy előző cikkünkben láttuk, az ő kísérletei sem jártak mindig kielégítő eredménnyel, mint ahogy von dem Borne és Migazzy is többször vallottak kudarcot a hydrobiológiai viszonyok kellő ismerete nélkül végzett próbálkozásaikkal. Minthogy az idegen, főleg exotikus halak betelepítésével folytatott kísérletezés komoly halgazdasági károkat is okozott, az új magyar halászati törvény már az Országos Halászati Felügyelőség előzetes engedélyéhez köti az idegen halfajokkal való halásztás kísérletét.

Besana nevéhez fűződik a süllővel (*Lucioperca sandra* Cuv. és Val.) történt tenyésztési kísérletezés is (1900. körül), amelynek szintén nem volt számottevő eredménye. A Varano és Monate lombardiai tavakba kihelyezett süllőivadékok elég szépen megnöttek és szaporodtak is, de gazdaságilag fontos halfaj nem lett Itáliában a „sandra“, amely a mély és sötétvízű olasz tavakban nyilvánvalóan nem találja meg az elhatalmasodásának kedvező létfeltételeket.

A korábban felsorolt exotikus eredetű, több-kevesebb sikerrel meghonosított halfajok után vessünk egy pillantást Olaszország fontosabb édesvízi halaira, amelyek halgazdasági szempontból figyelmet érdemelnek.

Az ételmezési szempontból nevezetes halfajok Olaszországban is a Cyprinidák és a Salmonidák családjához tartoznak, ezért mi is ezekkel kezdjük a felsorolást; a halnevek mellé oly esetben teszünk néhány szó megjegyzést, amikor élettani vagy gazdasági szempontból különleges, a mi viszonyainktól eltérő jelenségekről adhatunk számot.

A *Cyprinidák* családjából elsősorban említendő:

Pontyot (*Cyprinus carpio* L.) É.-Itáliában „carpa“, „carpena“, Toscanában „reina“ vagy „regina“ néven ismerik. Ott is elérhet természetes vizekben 20 kg-ot egy méter hosszúság mellett, főleg a Trasimeno tóban, ahová 1710-ben telepítették először. A félsziget déli részén és a szigeteken nem honos. A különböző tenyésztett fajták közül a *tükörponty* (*carpa a specchi*) van ott is legjobban elterjedve.

A *Compó* (*Tinca* vulg. Cuv.) 30—35 cm hosszúság mellett 5 kg súlyt is elér. A Balatonban tudvalevőleg kétkilós compó is már nagy ritkaság. Egész Itáliában el van terjedve, Szicíliában s újabban Szárdíniában is. Van belőle egy tenyésztett fajta, a sárgás-aranszínű „tinca dorata“.

Kárászból a tenyésztett aranykárászt ismerik főképp „ciprino dorato“ (*Carassius auratus* L.) néven. Színe a legváltozatosabb: vöröses, sárga, barna, fehéres és minden ezen színek keveréke. Valósággal monstruózus alakjai is vannak (óriási, kidagadó szemekkel, legyezőszerű úszókkal stb.), melyeket tenyésztési, keresztezési kísérletekkel hoztak létre. 20 cm-nél hosszabbra nem nő. Távol keletről hozták be ezt a fajt, amely némely tóban egészen elvadult és ilyhelyütt egyformán zöldes-sárga színezést mutat.

A *Márna* (*Barbus plebeius* Val.), „barbo commune“, 50 cm hosszúságot is elér. Egész Itáliában otthonos, de

gyakoribb északon. „Barbo canino“ (B. meridionalis Ris.) nevű kisebb faja (vagy fajtája) csakis északon található.

Fenekjárdó küllő (Gobio fluv. Flam.), köznéven „berton“, „veccio“, csakis Északolaszországban, leginkább folyóvizekben él, s 12 cm-nél ott sem nő nagyobbra.

A *Domolykó* (Squalius cephalus L.), „cavedano“ északon és „squalio“ vagy „cefalo“ délen, az egész országban ismeretes. Félméter hosszúság mellett 3–4 kg-t is elér.

A *Csabak* (Telestes muticellus Bp.), olaszul „mozetta“ vagy „vairone“, folyóvizekben a szigeteken kívül mindenütt él; a 15 cm-t nem haladja meg.

Már a *Fürge cselle* (Phoxinus laevis Ag.) csak Északitália folyóvizeiben él, hol „sanguinerola“ néven ismerik ezt a halacskát.

A mi Balatonunk legtömegesebb és — mint a fogas főtápláléka — egyik legfontosabb hala, a *Küsz* ott is elég gyakori, főleg az északi tavakban, hol „avola“ és „alborella“ néven ismeretes. A mi Alburnus lucidusunknak egy déli fajtázata ez, tudományos nevén: Alburnus alborella De Fil. Délolaszország folyóiban az A. vulturius Costa nevű — eleinte külön fajként leírt — változata él.

A *Pirosszemű kele* (Scardinius erythrophthalmus L.), olaszul: „scardola“, „scarpeta“, inkább az állóvizekben és a lassúvízű folyókban él, legnagyobb hossza 30 cm. A vele könnyen összetéveszthető

Veresszárnyú koncér (Leuciscus rubilio Bp.), „rovela“ vagy „triotto“, Észak- és Középitália minden álló úgy mint folyóvizében előfordul; nem haladja meg a 15 cm-t. Van azonban egy változata: Leuciscus pigus Lac., „pigo“ vagy „incobia“, amely 40 cm-t is elér. Ez csak északon fordul elő.

A *Paduc* (Chondrostoma soetta Bp.) „savetta“ néven ismeretes az északi folyókból, hol 40 cm-re is megnő. Ugyanezen nem egy másik faja: Chondrostoma Genei Bp., melynek közneve: „lasca“ vagy „stria“ az Appennineken és az Abruzzókban is előfordul.

Látnivaló a fentiekből, hogy a Magyarországon leggyakoribb halnem, az Abramis, vagyis a keszegféle fajok nincsenek képviselve az olasz vizeken, csupán a velük rokon koncér és kele fajok. A Balatonban annyira fontos garda (Pelecus cultratus) szintén teljesen hiányzik Itáliában. [Talán ez is egyik oka, amiért a süllő nem tudott jól meghonosodni az olasz vizekben, hol a balatoni fogasnak egy másik igen kedvenc eledele, a *varsinta* (Acerina cernua) sem fordul elő.] A magyarországi keszegfélékben elég gyakori pántlika-giliszta (Ligula simplicissima) olasz vizekben a rovellában (Leuciscus) és a lascában (Chondrostoma) fordul elő elég sűrűen. A balatoni halászok „fűzős keszegek“-nek nevezik azokat a halakat, amelyek hasát a Ligula féreg pántlikája duzzasztja, az olaszok „lasca (vagy rovela) col maccherone“-ról, vagyis makarónis paducról vagy koncérrel beszélnek. De míg a magyar halászok, ha valódi betegséget nem is látnak a gilisztában, de különösen kíváncsiaknak sem tartják az ilyen elődsdiékkal megáldott halat, addig az olasz halászok „zsrhalmaz“-nak (ammasso di grasso) minősítik a Ligulák fehér szalagjait és az ilyen halakat *drágábban* tudják árusítani, mint amelyek e betegségtől (Ligulosis) mentesek.¹

A *Salmonidák* családjából:

A *pisztráng* (Salmo fario L.) „trota“ néven egész Itáliában gyakori, még a szigeteken is; hegyi-patakok-

ban ritkán éri el a félméter hosszúságot, de folyókban és tavakban egy méternél is nagyobbra és 20 kg-osra is megnő. Előfordulnak még a nagy *tavi-pisztráng* (S. lacustris) az északolasz tavakban, „trota di lago“, továbbá a *pontypisztráng* (S. carpio, olaszul: „carpione“), csupán a Garda-tóban, a *tengeri lazacpisztráng* (S. trutta), „trota di mare“, amely az Adriából vonul fel a folyókba, végül a szicíliai és szardíniai *nagyfoltos pisztráng* (S. macrostigma).

A *vitéz szemling* vagy tavi szaibling (S. salvelinus L.), olaszul: „salmerino“, Trentino tavaiban és némely más keletitáliai alpesi vízben él. A luganoi, ortai és verbanoi tavakba is betelepítették, hol 30–40 cm hosszúságot ér el.

A *fehér maréna* (Coregonus helveticus Fatio), „coregono bianco“, lombard tavakban „lavarett“, Svájc-ból került először a Como, azután a Maggiore-tóba, honnan azután a többi északolasz tavakba is betelepítették.

A *kék maréna* (C. Wartmanni Bl.) „coregono azzurro“, szintén svájci eredetű, de jól meghonosodott a lombard tavakban, noha kevésbé gyakori, mint a fenti.

A *pénzes pér* (Thymallus vulg. Nilss.), „temolo“ másképp „temar“, főleg Piemont hegyi folyóiban él.

A *Clupeidák* családjából:

Finta (Clupea finta Cuv.), „ceppa“, „cheppia“ tulajdonképp tengeri hal, de tavasszal ivás idején felmegy az olasz folyókba, hol 50–60 cm-es példányokban is fogják.

Vándor alóza (Cl. lacustris Fatio), a Como és Maggiore tavak „agone“-ja, a Garda-tóban „sardena“, az összes lombard tavakban igen gyakori, s nagy tömegben kerül hálóba.

Az *Esocida* családhoz tartozó:

Csuka (Esox lucius L.) „luccio“ néven közismert, 1 méter hosszúság mellett 30 kg-ot is elér. A Balatonban 8–10 kg-os már igen nagy ritkaság. Főleg az északi és középitáliai tavakban és folyókban gyakori.

A *Murenidák* családjából való:

Ángolna (Anguilla vulg. L.) Olaszország egyik főhala, amely minden tóban, folyóban, a félszigeten úgy, mint a szigeteken közönséges. Még olyan tavakban is előfordul, amelyek látszólag semminemű összeköttetésben nincsenek a tengerrel.

A *Gadidák* családjához tartozó:

Menyhal (Lota vulg. Cuv.), melyet „bottatrice“ néven ismernek, csupán Lombardia vizeiben él, s nem nagyon gyakori. 70 cm hosszúság mellett 2 kg-ot ér el.

A *Percidák*-nak nálunk annyira fontos családjából csupán a *sügér* (Perca fluv. L.), „pesce persico“ található a lombard tavakban, másut teljesen hiányzik. Legnagyobb a félkilós, de általában sokkal kisebb példányokban fogják.

A *Cottidák* családjához tartozó kicsiny (10 cm-es) *botos kölönte* (Cottus gobio L.), „brocciolio“ vagy „botta“, valamint a *gobiidák* családjából való *géb* (Gobius Martensi-i Günth), „ghioppo“, amely 8 cm-nél nagyobbra nem nő, a felsőitáliai hűs folyóvizekben élnek.

Az *Atherinidák* családjából egy speciális olaszországi édesvízi halacska, a „latterino“ (Atherina lacustris Bp.) a tengerpartokhoz közeleső összes tavakban tömegesen fordul elő. Ez a legfeljebb 10–12 cm hosszú halacska hasonlít a mi küszünkhöz, csakhogy két hátúszója van.

Az *Acipenseridák* családjából való:

Tok (Acipenser sturio L.), „storione“, tulajdonképp tengeri hal, de a tavaszi ivás idején felmegy a nagyobb folyóvizekbe, különösen a Póba, hol a folyótorktól igen nagy távolságokban is található.

¹ D. Vinciguerra: Malattie dei pesci. Id. m. 92. lap.

Végül a *Petromizontidák* családjához tartozó:

Folyami ingola (Petromyzon fluv. L.), „lampreda di fiume“, ez a mi csonka-magyarországi vizeinkben már alig található furcsa, körszájú hal, egész Olaszország folyó- és állóvizeiben előfordul, 45 cm hosszúság mellett legfeljebb egy kg-os nagyságra nő meg.

Befejező közleményünkben az olasz tavak halászatánál használatos szerszámokat és a Garda-tó — személys tapasztalatból ismert — halászatát fogjuk röviden ismertetni.

Dr. Lukács Károly.

rendkívüli gyorsnövesű

NEMES PONTYIVADÉKOT

A 3 ELSŐ DIJAL KITÜNTETETT

BIHARUGRAI TÖRZSBŐL,

valamint

harcsaivadékokat és süllőikrát szállít:

CORCHUS DEZSŐ ÉS ZOLTÁN

BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 3. SZ.

Külföldi lapszemle.

Az érdeklődés előterében e hónapban is a ponty-értékesítés problémája állott és úgylátszik ez a hónap meghozta — ha még nem is végleges formájában — az egymással harcban álló érdekelt megegyezését. Érdekes a megegyezés útjának kialakulását a lapokban megjelent cikkek nyomán figyelemmel kísérni.

„*Zur Lage des Karpfengeschäfts*“-című cikkben a Reichsverband der deutschen Teichwirtschaft is elismeri, hogy a leipzigiegyezményt nem sikerült azzal az egyöntetűséggel végrehajtani, ahogy azt a szövetség irányítói elvárták volna. Ebben találja a pontypiac ellanyulásának okát is. Bár ez a cikk is tele van háborús hasonlatokkal, mégis a nagy harci zaj utóhangjaként tekinthető, részben határozottan defenzív jellegénél fogva, részben azért, mert a szövetség hivatalos lapjának többi novemberi számai egészen a hó végéig nem érintik többé ezt a témát. Mindenesetre érdekes, hogy a cikk sajtószerű logikával azt a körülményt is a Karpfenhandel r. t. ellen szeretné fordítani, hogy jelentékeny mennyiségű német pontyot is forgalomba hozott. A szövetség a Karpfenhandel r. t. leányvállalat — rendszerének megszüntetését szeretné elérni és a magyar ponty németországi értékesítésének lebonyolítására egyetlen bizományüzletet (Treuhandstelle) jelölne ki.

(Fischerei Zeitung, Neudamm, november 1.)

„*Berliner Grosshandel nimmt das Wort*“, „*Aufruf an die deutschen Karpfenteichwirte*“, „*Die Gesellschaft für Karpfenhandel m. b. H. Dresden beantwortet Angriffe*“ című cikkek a német nagykereskedelem és a német pontytenyésztők egy-egy tagjának, valamint a megtámadott Karpfenhandelnek a leipzigiegyezményre és annak következményeire vonatkozó véleményét foglalják össze. Ezek a vélemények határozottan lesújtóak és azt mutatják, hogy a leipzigiegyezmény úgy a német nagykereskedelemnek, mint a tógazdáknak csak ártott. A Karpfenhandel pedig pontról-pontra megcáfolta az

ellene emelt vádakát és kimutatta, hogy a magyar ponty bevitelére egyáltalában nem rontotta és rontja a német ponty értékesítési lehetőségeit és a magyar ponty németországi sikerei csak azt jelentik, hogy a minőségileg elsőrendű magyar ponty kiszorította a német piacról — amint a statisztikai adatok igazolják — a más országból származó import pontyot. A magyar ponty tehát a német pontynak egyáltalában nem konkurrens. Rámutat arra is, hogy a Verband vezetősége tulajdonképpen csak 5000 Zentner magyar ponty miatt indította meg a harcot, aminek árúértéke csupán 350.000 RM, szemben az árlemorzsolódásból előállott 2.000.000. RM. effektív kárral, mely a német termelőket teljesen szükségtelemnül érte.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, november 1.)

Die Einfuhr von Auslandfischen. A német tógazdák és a közvizek halászaik a halbehozatal ellen vannak és annyit sikerült is elérniük, hogy ponty, compó és pisztrángra behozatali vámokat állítottak fel. Ezek a vámok azonban nem hozták meg az óhajtott segítséget. De a védvámok kérdése egyébként sem oly egyszerű, mint ahogy a tógazdák képzelik, mert a német ipari kivittel szemben bele kell nyugodni élelmiszerbehozatalba. És valóban Németország édesvízi halszükségletét a belföldi termelés nem tudja fedezni, a halbehozatal tehát a népélelmezésre való tekintettel szükséges is. Egyébként is az idei pontyszezón eddigi lefolyása ismét igazolta azt, hogy nem a magyar ponty okozza az árlemorzsolódást, mert hiszen még mielőtt megjelent volna a piacon, a piacra dobott belföldi halak már lenyomták az árakat. Harc helyett a német pontykereskedelemnek magyar mintára való megszervezését sürgeti. A megszervezés azonban nem állhat abból, hogy az értékesítés kizárólag egy központ útján történhessék, mert az ilyen központosítás elméletben nagyon szép, de gyakorlatilag keresztülvihetetlen: A kereskedelem vásárlási elhatározásaiban feltétlen szabadságot igényel.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, november 15.)

A „*Verein Deutscher Fischhändler*“, és egyszersmind a berlini halnagykereskedők hivatalos lapja, „*Zur Lage des Karpfenmarktes*“ c. cikkében közli, hogy a pontypiac eddigi lesújtó eredményeinek következtében a német közlelmezési miniszter az érdekelt körök képviselőit november 13-ára magához kérte. A termelők kívánságára előző napon a porosz központi mezőgazdasági kamaránál értekezletet tartottak, melyen a Reichsverband der deutschen Teichwirte, a Verein Deutscher Fischhändler és a többi német érdekelt képviselőin kívül a Magyar Tógazdaságok R. T. képviselői is részt vettek. Az ellenéte érdekelt a legtárgyilagosabb formában adták elő észrevételeiket és az értekezlet sikerét jelentette, hogy a tárgyalások szűkebb körben, a német termelők és kereskedők és a magyar érdekelt képviselői között Heemskerck vezetése alatt tovább folytak. A tárgyalások lényegesen hozzájárultak a helyzet tisztázásához és az annyira óhajtott megegyezés kialakulásához. A megegyezés végleges megszövegezése végett november 21-ére újból összehívták az érdekeltet.

(Zentralblatt für Fisch-Wild- u. Geflügel-Handel november 19.)

Verständigung zwischen den deutschen und ungarischen Karpfeninteressen címmel számol be erről a neudammei Fischerei-Zeitung, a Reichsverband hivatalos lapja és megjegyzi, hogy ez a megegyezés egyelőre csak egy elviselhető kompromisszumot hozhat. Győztesnek egyik felet sem lehet tekinteni, mert míg egyrészt a V. D. T. vezetősége a német tógazdák egyenlensége

folytán abba a kényszerhelyzetbe került, hogy számottevő eredmények elérése előtt tárgyalásokat kellett kezdeni, másrészt a magyar érdekeltek is nehéz helyzetbe kerültek és így a megegyezésre vezető utat arról az oldalról is keresni kellett. Bár német részről a távolabbi célokat egyelőre figyelmen kívül kell hagyni, hogy minél előbb egységes értékesítési politikát lehessen teremteni, mégis német részről követelik, hogy a magyar értékesítési szervezet egyes leányvállalatainak feloszlásával tevékenységét korlátozza. A magyarok is csatlakozzanak a leipzigiegyezményhez, ezzel szemben a központi irányításban is helyet és szavat kapnak. Már arra a hírre, hogy egységes árpolitika kialakulására kilátás van, 5 márkás áremelkedésről lehet beszámolni, ami ugyan nem jelentékeny, de jó jelnek vehető. Vajjon a magyar és német érdekeltek hosszabb-rövidebb idő alatt részletekben is teljes megegyezésre fognak-e jutni, azt még ki kell várni. Annyi bizonyos, hogy valószínűleg mindkét csoport inkább elejt egy követelést, semhogy a megegyezést komolyan veszélyeztesse. Remélhetőleg a kompromisszum békés úton egy valóban lényegében véve kielégítő paktummá lesz kifejleszhető. Ennek alapja a leipzigiegyezmény lesz, mely — természetesen tárgyalagos módosításokkal — az új nagy csatlakozás révén jelentősen megerősödne.

(Fischerei-Zeitung Neudam, november 29.)

A *rák kezelése és értékesítése* c. kis cikkében Pahl O. német halászbérlő néhány érdekes megfigyelést közöl a rákról. Bérletéhez tartozott egy 80 Morgen (kb. 40 kat. hold) kiterjedésű igen tisztavízű tó. A tó feneké kötött agyag volt, sok kövel és mohával borítva. Partját fűzbokrok szegélyezték, melyeknek gazdag gyökérzete nagyszerű búvóhelyül szolgált a rákoknak. Volt is benne szép számmal: évente 500—600 „Schock“ (egy Schock = 60 darab) rákot fogott ki fenyővesszőkből készített kosarakkal, melyekbe aprított halat, főleg pirosszárnyú koncért és balint helyezett csalétkül. Nagyon kedvenc csemegéje a ráknak az érett bodzabogyó is. A rákfogás legeredményesebb vedlés után aug., szept. és október hónapokban. A kifogott példányok 3—16 cm hosszúságúak voltak, melyek közül a 8 cm-nél kisebbeket visszaeresztette. Veszedelmes rákellenségeknek találta a harcsát, békaporontyot, sügért és vedlés idején az angolnát. A rákokat jobb értékesítés végett élvezetektározta, teleltette, és pedig egy 2:00 m hosszú, 1:25 m széles, 0:60 m magas ládában, és etette halakkal és takarmányrépával. Egy ládában 25 Schock-ot (1500 drb) helyezett, veszteség január-februárig ritkán volt több egy Schocknál. Az 1928/29-i kemény tél után a tó vize elvesztette átlátszó tisztaságát és ezzel a rákok is nagyon megfogyatkoztak. Ennek a hirtelen változásnak okát nem tudta megfejtteni.

(Mitteilungen der Fischereivereine, november 1.)

A *westfáliai Albaum bei Kirchhundenben pisztrángtenyésztési* iskolát és kísérleti telepet létesítettek, melyet ez év júliusban adtak át a rendeltetésének. Az új intézetnek 14 tava, legmodernebb felszerelésű költő- és etetőháza van és a közeli patak halászati jogát is bérbevételek. Az intézet célja elméleti és gyakorlati oktatást nyújtani és ivadéknevelés, etetés, nemesfaj-kitenyésztés stb. terén előforduló kérdéseket szolgáló kutatásokat végezni. A németek a pisztrángtenyésztésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak, ami nem is csoda, mert e cikk szerint Poroszországban évente 250.000—300.000 kg pisztrángot visznek piacra és ezenkívül közel 1 millió kg ivadékot is nevelnek tavakban. Jövedelmezőség tekin-

tetében a pisztrángtenyésztés a zöldségtermeléssel hasonlítható össze, mert hektáronként 4800 RM bruttójövedelmet is hozhat és egy hektár pisztrángos egy családnak megélhetést nyújthat.

(Neudammer Fischerei-Zeitung, november 1.)

Bajor állami halászerdemrend-et alapított a bajor belügyminisztérium a halászat terén szerzett érdemek elismeréséül. Alkalmat erre a Bayerischer Fischereiverein 75 éves fennállásának ünneplése adott. A bronzérem egyik oldalának közepét a bajor állam címere foglalja el, körülötte a „Bayer. Staatsministerium des Innern“ felírással; másik oldalán egy stilizált hal „Für Verdienste um die Fischerei“ felírás.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, november 15.)

Tanulmányúton néhány ausztriai haltenyésztő telepen, címen a troppai haltenyésztők egyesületének másodfelfüggyelője, Kriszt Ferenc, ausztriai tapasztalatairól számol be. A beszámoló cikksorozat első ismertetése a Zell am See város haltenyésztését ismerteti. Rövid történelmi ismertetés után a 450 hektár területű, 69 méter mély tó általános halászati viszonyait írja le, majd részletesen tárgyalja a Zelltől mintegy háromnegyedórnyira fekvő Prielau kastélynál létesített költőtelepet, mely nagyrészt a már XVI. században épült raktártavakból alakítottatott át a múlt század nyolcvanas éveiben költőteleppé. Az intézmény célja, a környező vizek népesítésére szükséges ivadékot költeni és nevelni. Ikrákat a közelből kifogott anyahalakból fejik ki, ritkábban máshonnan vásárolják. A tenyésztett halfajták pataki- és tavipisztráng, pénzespér. Tíz kavicságyas és hat kaliforniai költőedény-nyel összesen mintegy 160.000 darab ikrát tudnak egyszerre költeni alá fogni. A kikelt ivadékot először a tóban és árkokban található infuzóriákkal és egyéb természetes haltáplálékkal, később húskivonattal, vér- és húslisztel, salmonával stb. etetik. Miután a felnevelt ivadékot nem szállítják messzire és különben sem nagy mennyiségről van szó, ennél fogva csupán kannákat, kerek és ovális halashordókat használnak szállítóeszközü.

(Der Deutsche Fischer, november 1.)

A *német közvizek halászati béreinek kérdésével* három cikk is foglalkozik. A neudammi Fischerei-Zeitung nov. 15-i számában jelent meg az egyik cikk és megállapítja, hogy bár a halászati üzem természetéből következő, hogy bizonyos rizikót a bérlőnek viselni kell, mégis a jelen, normalistól eltérő viszonyok között a halászbérek mérséklése indokolt; az Allgemeine Fischerei-Zeitung november 15-i számában megjelent cikk pedig azt a javaslatot teszi, hogy ahol a bérlőnek és a bérbeadónak felfogása a bérleszállítást illetőleg nem egyeztethető össze, ott azáltal lehetne megoldani a kérdést, hogy a bérlő kapna ugyan mérséklést, de az így megtakarított összeget tartozik a bértárgy feljavítására fordítani (ivadékkal, ikrákkal népesíteni). A neudammi Fischerei-Zeitung november 22-i számában „Először, másodsor és harmadszor“ című cikkben két halászbérlési árverésnek a lefolyását elemzi és az eredmények összehasonlításából azt a következtetést vonja le, hogy az árverési hangulat gyakran meghamisítja a résztvevők helyes ítélőképességét. Véleménye szerint árverés előtt a bértárgy felől tüzetesen kellene érdeklődni, sőt a tájékozatlan árverezőnek szakértővel kellene a vízterületet a helyszínen bejárni, mert csak a vízterület alapos ismerete mellett várható, hogy reális árverési taktikát követ-hessen.

(Fischerei-Zeitung, nov. 15., 22.; Allgemeine Fischerei-Zeitung, nov. 15.)

Újabb berendezések a halak vízkiviteli művekbe és csatornába való beúszásának megakadályozására című cikk folytatása elektromos elzárásokra vonatkozó amerikai kísérletekkel foglalkozik. Az Orégon állambeli Bonneville közelében levő tavaknál végzett kísérletek szerint a halak rendkívül érzékenyek a vízben előállított elektromos áramokra és menekülnek az áramtól. Két-sorban elhelyezett elektródok segítségével előállított, aránylag alacsony feszültségű árammal sikeresen távoltarthatók a halak a ki- vagy bejáróktól. Az elektromos rács kezelése nem bonyolult és az áram a halakban kárt nem tesz. Egyenáram nem alkalmas, mert az egyenáramú készülékek gyorsan elromlanak, váltóáram azonban jól bevált. A cikk folytatódik.

(Bulletin francais de pisciculture, november.)

A német pontypiac francia szemmel nézve. Bordoef jónévű francia szakember „La débacle carpicole en Allemagne” c. cikkében a piac jelenlegi helyzetét zür-zavarosnak látja ugyan, de az import megindulását várja. Véleménye szerint az eddigi alacsony árak minden reklámnál jobban növelték a vásárlók számát és így azt várja, hogy Szilveszter után áruhiány lesz a berlini piacon, tehát Németország bevitelre fog szorulni. Bebizonyosodottnak látja, hogy nem volt túltermelés, hanem a német fogyasztás nem volt teljesen kifejlődve.

(Bulletin francais de pisciculture, november.)

**Garantáltan egészséges, nemes ponty-
ivadék 5, 8 és 12 dkg átlagsúlyban**

ELADÓ!

Érdeklődők fordulhatnak: a **Tatai Hitbizományi Uradalom Igazgatóság**hoz Tata.

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi november hó 24-én Tomcsányi V. Pál előnöke alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Répássy Miklós alelnök, Antalffy György, Corchus Zoltán, dr. Goszthonyi Mihály, Kócsy Imre, Kuttner Kálmán, dr. Lukács Károly, Paluzsa László, Szalkay Zoltán, dr. Ungér Emil, ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató, Illésv Zoltán titkár.

Távollétüket kimentették: dr. Iklódy Szabó János, br. Inkey Pál, dr. Korbuly Mihály, Purgly Pál, dr. Kovács Vilmos, Schwarz Izidor, és br. Szurmay Sándor.

Napirend előtt *elnök* meleg szavakkal emlékezik meg a halászat gyászáról: Landgraf János ny. helyettes államtitkár elhunytáról. Méltatja a megboldogultnak nagy érdemeit a magyar halászat talpraállítása, az első halászati törvény megalkotása és a halászati társulatok szervezése körül. Uttörője volt a tógazdaságok létesítésének, tervezésének, megalkotója az Országos Halászati Felügyelőségnek és hosszú éveken át főnöke is, szervezője a m. kir. Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Állomásnak. A Halászati Egyesület megalkotásában tevékeny részt vett és a szakirodalomban igen figyelmenre méltó és értékes munkásságot fejtett ki.

Bejelenti az *elnök*, hogy az egyesület a megboldogult ravalára koszorút helyezett és temetésén az egyesületet Répássy Miklós alelnök, és Fischer Frigyes igazgató képviselték, akik az egyesület részvétét tolmácsolták a gyászoló családnak.

Bemutatja végül a család köszönetét, melyet az egyesületnek a részvénytörvényalkalmából küldött.

Felhívja az egyesület választmányát, hogy gyászának jeléül néhány pillanatra némán álljon fel és az elhunytak érdemeit jegyzőkönyvileg örökítse meg.

A *választmány* az elnök előterjesztéséhez egyhangúlag hozzájárult.

Elnök ezekután felkéri az egyesület igazgatóját a napirend ismertetésére.

1. *Igazgató* bejelenti, hogy a Zimmer rt. kezdeményezésére lépést kellene tenni a hal fogyasztási adójának leszállítása érde-

kében. A halárak ugyanis annyira lecsökkentek, hogy a régebben megállapított fogyasztási adókulcs a mai viszonyokat már nem fedi és az alacsony halárakhoz képest túlmagasnak látszik. Különösen az egyes halfajok fogyasztási adója igazságtalan, amelynek helyesbítése feltétlenül indokolt. Felolvassa a Székesfőváros Tanácsához intézendő beadvány tervezetét, amely szerint a régi fogyasztási adók helyett az I. oszt. halak kg-ként 10 fillér, a II. o. halak 4 fillér, a III. o. halak 1 fillér fogyasztási adót fizetnének.

A választmány a kérvény beadásához hozzájárult és elhatározta, hogy egy 2—3 tagú bizottság személyesen vigye fel a kérvényt a Székesfőváros Tanácsának illetékes osztályához.

2. *Igazgató* bejelenti, hogy a Nemzeti Bank f. évi október hó 23-án engedélyezte azt, hogy a külföldre szállított élő pontynak ellenértékét igazoltan külföldről behozott pengőben vagy külföldön vásárolt pengő kifizetéssel lehessen kifizetni és a külföldi deviza beszolgáltatása mellőzhető legyen. November hó 10-én ugyancsak a Nemzeti Bank arról értesítette az egyesületet, hogy ez az engedély kimondottan halastavi pontyra vonatkozik. November hó 17-én értesítette az egyesületet a Nemzeti Bank, hogy a kimondottan halastavi élő pontyok kivételét külföldi cégek „Áruforgalmi bel-földi pengőszámláján” fennálló pengőkövetelése ellenében is engedélyezi, ha az illető számlát vezető belföldi pénzügyintézet kellőképpen igazolja, hogy a felhasználásra kerülő belföldi pengő követelés mely külföldi cég tulajdona.

Dr. Lukács Károly választmányi tag kéri, hogy a deviza kedvezmény lehetőleg mindenféle kivételre jutó halra terjesztésék ki, mert a balatoni halban jelentős kivételünk van, amely szintúgy megérdemelné az élőpontyank nyújtott kedvezményeket.

Paluzsa László a kérdés feszegetésénél rendkívül nagy óvatosságot ajánl, mert félti, hogyha a kedvezmények további kiterjesztését kérjük, a már meglévő könnyítéseket könnyen elveszthetjük.

Répássy Miklós csatlakozik az előző felszólaló nézetéhez, s véleményét indokolja azzal, hogy kivételünk oroszánrészt mégiscsak az élőponty képezi, amelyhez képest a többi hal kivitele elenyészően csekély, ezért igen megfontolandó, hogy a már eddig elért eredményeket veszélyeztessük-e.

Dr. Lukács Károly bejelenti, hogy az ügy az illetékes tényezőknél kellően elő van készítve és megfelelő helyről nyert értesülése szerint ha a kérelem előterjesztetik, annak teljesítése előreláthatólag meg fog történni.

A *választmány* utasítja az igazgatót, hogy a kérelem beadása előtt puhatolódzék a kérdés esetleges sorsa felől, s ha biztatást kap, ez esetben a kérelmet nyújtsa be.

Ugyanezen pontnál *dr. Lukács Károly* bejelenti, hogy újabb Románia felé a balatoni sózott keszeg kivitele sikerrel kecsgettene, ha azt 1200 leu vám nem terhelné. Felhossa, hogy ugyanezt az árut Jugoszlávia felől q-ként 120 leu vám terheli, tehát tízedrésze annak, amit mi fizetünk. A külügyminisztériumban közvetlenül folytatott tárgyalásai alapján bejelenti, hogy Romániával szemben reményünk lehet hasonló vámmérséklésre, mert kölcsönös rekompensációk alapján, dacára a vámszerződésnek, időközben is szoktak változásokat engedélyezni. Kéri a választmányt, hogy a balatoni sózott keszeg vámjának leszállítása iránt a kérvényt a földművelésügyi miniszter úr útján a külügyminiszter úrhoz nyújtsa be.

A *választmány* a kérelem teljesítéséhez hozzájárul.

Igazgató ugyanezen kérdés tárgyalásánál bejelenti, hogy Románia az egyesület részéről ez év szeptember hó 28-án beadott kérvény alapján hozzájárult ahhoz, hogy az élő ponty beviteli váma q-ként 1000 leu helyett 300 leu-re szállítsák le. Ez az értesítés a külügyminisztérium részéről távbeszélő útján érkezett.

Tudomásul szolgál.

3. *Igazgató* bejelenti a választmánynak, hogy a lehalászások eredményéhez képest úgy látszik, hogy ez évben bőségesen lesz tógazdasági pontyivadék. A felesleges ivadék igen jó szolgálatot tehetne nyílt vízjeink népesítésénél, s viszont tógazdáinkat a feles ivadék elhelyezése a mai nehéz viszonyok között némi kárpótlásban részesítené. A közvizek népesítését a halászati társulatoknál idejekorán lehetne szorgalmazni, s talán a tilalom felfüggesztésével összefüggésbe hozni, azonban némi tájékoztatást kér az ivadék ára felől, hogy arról az illetékes halászati társulatokat tájékoztathassa.

A *választmány* tógazda tagjai kijelentik, hogy amennyiben ezidőszert megítélni lehet, jövő év tavaszán tényleg lesz felesleges ivadék, hacsak igen súlyos tél vagy egyéb előre nem látott csapás nem következik be; ezt az ivadékok olcsó áron lehet a közvizek népesítésére, rendelkezésére bocsátani. Hozzávetőleg és tájékoztatólag eladják, hogy a felesleges pontyivadék ára a közvizek vasúti állomásához szállítva 1 pengő körül fog mozogni.

A *választmány* felhívja az igazgatót, hogy a társulatokat erről a körülményről tájékoztassa és keltse fel figyelmüket, hogy ez évben a közvizek népesítése bőségesebben és olcsóbban esz-

közölhető, a mutatkozó ivadékbőségre való tekintettel. Talán a halászati tilalom felfüggesztése a jelenlegi mostoha viszonyokra való tekintettel könnyebben lesz elérhető, ha annak ellensúlyozásaként a közvizekbe pontyivadék fog kihelyeztetni.

4. **Igazgató** bejelenti, hogy az utóbbi időben előforduló rendkívüli fontosságú ügyekre való tekintettel több felől megnyilvánult az a kívánság, hogy a választmány tagjainak száma fel-emeltessék. Kéri a választmány utasítását arra nézve, hogy ennek megfelelően az alapszabály módosítása iránt a szükséges lépéseket tegye-e meg, s ha igen, hány taggal kívánja a választmányt a létszámát felelelni.

A választmány beható tanácskozás után elhatározta, hogy az elnök, két alelnök tisztjének fenntartása mellett a választmányi tagok számát 24-ről 30-ra emeli, tehát 6-tal szaporítja. Megbízta az egyesület igazgatóját, hogy ezt az intézkedést készítse elő és a tavaszi közgyűlésre hozza tető alá.

5. Tagul jelentkezik: gróf Festetics Sándor erdőhivatala Bőhönye, Somogy vármegye.

A választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében a jelentkezőt tagul felveszi.

F.
A **tiszaújlak-vittkai** halászati társulat f. é. október 28-án tartotta meg évi közgyűlését Szatmárcsekén, báró Kende Zsigmond nagybirtokos, főrendiházi tag elnökletével.

Kövessy Győző alelnök-igazgató ismertette a társulat múlt évi működését, azután a közgyűlés elé terjesztette a halászbérlőknek bérléengedés iránti kérelmét. A közgyűlés a kedvezőtlen halfogási eredményre és alacsony halárakra való tekintettel 20 % bérléengedést állapított meg ez évre. A társulat 1930/31. évi számadásai szerint 3152 P bevétellel szemben 2809 P kiadás mutatkozott — pénzmaradvány 343 P.

Az 1931/32. évre a költségelőirányzat:

Bevétel:	
Múlt évi pénzmaradvány	342—P
Bérléengedés és bérek	1950—"
	Összesen: 2292—P

Kiadás:	
Igazgatási költség	200—P
Kereseti adó	150—"
Haltényesztési kiadások	100—"
A társ. tagok 1929/30. évi járulékára	816·50 "
" " 1930/31. " "	816·50 "
	Összesen: 2083—P

Végül a megejtett tisztújítás során 3 évre elnökké báró Kende Zsigmond, alelnök-igazgatóvá Kövessy Győző választott meg egyhangúlag.

I.
A **szatmár-vittkai** halászati társulat f. é. október 29-én, Fehérgyarmaton tartotta évi rendes közgyűlését Kövessy Győző ny. miniszteri tanácsos, alelnök-igazgató vezetésével, aki ismertette a társulat múlt évi működését, azután előterjesztette az 1930/31. évi számadást, amely szerint 2482 P bevétellel szemben 1937 P kiadás merült fel — a pénzmaradvány 545 P.

Az 1931/32. évi költségvetés az alábbiak szerint állapított meg:

Bevétel:	
Pénzmaradvány	545—P
Halászati bérek és hátralékokból	1276—"
	Összesen: 1821—P

Kiadás:	
Igazgatási költség	300—P
Kereseti adó	130—"
Haltényesztésre	100—"
1929—31. évi tagjárulékokra	1280—"
	Összesen: 1810—P

Végül a megejtett tisztújítás során 3 évre egyhangúlag megválasztottak elnökké: dr. Kende György báró, nagybirtokos, alelnökké Pintér László kir. műszaki tanácsos és igazgatóvá Kövessy Győző ny. miniszteri tanácsos.

I.
A **dunaszekcső-drávatoroki** halászati társulat f. é. október hó 5-én rendkívüli közgyűlést tartott Mohácson. Stettner Pál társulati elnök megnyitó szavai után Német Kálmán igazgató az érkezett kormányrendeleteket olvasta fel. Ezután az érdekeltségi kimutatás kiigazítása iránt előterjesztett kérelmeket tárgyalta a közgyűlés. Határozatot hozott a közgyűlés a bérlők egyikének bérlészállítás iránt benyújtott kérelme és a halászati tilalom kérdése ügyében is.

N.
A **pontyértékesítés** kapcsolatban egyesületünk igazgatójához id. Zimmer Ferenc, a november hó 24-én megtartott választmányi ülés előtt levelet intézett, amely az ülésen elnézésből nem olvastatott fel, s ezért itt közöljük teljes szövegét:

„Igen tisztelt Barátom!

Úgy értesülök, hogy a „Halászat“ legutolsó számában közöltétek intelmed, hogy a termelők ne veszítsék el hidegvérüket és ne igyekezzenek halaikat minden áron eladni, nem találkoztok általános helyesléssel, sőt szemrehányással is illettek. Nem szándékom, az illetőkkel vitába szállni, csak a magam nevében kívánom kijelenteni, hogy sajnálom, hogy az intelem későn jött és nem talált meghallgatásra.

Minden termelő tudatában volt, hogy a fennálló devizarendelkezések és valutáris nehézségek nem engedték meg a kereskedelemnek a vásárlást. De nem csak a pénzügyi bizonytalanság intett óvatosságra, hanem a külföldön, különösen a német halpiacon uralkodó áldatlan viszonyok, amelyek az odaváló exportot egyelőre teljesen lehetetlenné teszik, tartozkodásra kényszerítettek. Hozzájárult ehhez, ami a kereskedelemnek régi panasza, hogy nem kap megbízható adatokat a termés nagysága és minősége felől. Normális időkben úgy a fogyasztás, mint az árak mindig bizonyos keretek közt mozogtak, miáltal úgy az elhelyezési lehetőségeket, mint az árakat kalkulációba lehetett venni, vagyis nem volt oly nagy a risico. Ma azonban, amikor a kereskedelem szabad mozgása nagy mértékben korlátozva van, az ilyen risicot vállalni nem lehet. Az értékesítés helyes mederbe való terelgetése érdekében szükséges, hogy minden termelő lehalászás után jelentse be azonnal készletét, úgy mennyiségben mint minőségben (pikkelyes, tükrös) azzal a megjegyzéssel, mennyit adott el, hogy ne tudjuk, milyen mennyiséggel kell megküzdni.

Ajánlatosnak tartom termelők és kereskedőkből álló szűkebb bizottságnak a kiküldetését, amely hivatva volna, az értékesítésben mutatkozó kinövéseket eliminálni.

Miután a választmányi ülésen nem lehetek jelen, tisztelettel kérek soraimat ott előadni kegyeskedjél.

Szokott szívéllyel üdvözöl stb.

A **pontyértékesítés** ügyében a lap múlt számban közöltekhez a következőket fűzhetjük: Amint olvasóink az egyesület választmányi ülésének jegyzőkönyvéből láthatják, a Nemzeti Bank az élő ponty exportja elől minden akadályt elhárított, de sajnos ennek dacára sem halad a kivitel olyan ütemben, amilyen kívánatos volna. Tógazdáink még mindig panaszkodnak, hogy az árak nem megfelelőek és a kereslet igen lanyha. A kereskedelem nyert információk szerint ennek oka a külföldi árak erős csökkenésében leli magyarázatát. Lengyelországban pl az élő ponty ára oly mélyen van, hogy oda ez idő szerint szállítani nem igen lehet. Németország arai is az előző évekéhez képest oly alacsonyan mozognak, hogy az exportált hal itteni vásárlási ára alig bírja ezt a mély árat. Talán a karácsonyi piac étéinkülése némi enyhülést hoz, amit úgy a termelő mint a kereskedő ugyan-csak remél.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-től nyert értesítés szerint november hó folyamán a **nagybani** halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	{ nagy	1:30—1:50 P
	{ közép	1:20—1:30 "
	{ kicsi	1:00—1:15 "
Édesvízi jegeltponty	{ nagy	1:00—1:20 "
	{ közép	0:80—1:00 "
	{ kicsi	0:80—1:00 "
Balatoni fogassüllő	{ I. oszt.	7:00— — "
	{ II. oszt.	3:60— — "
	{ III. oszt.	3:00— — "
	{ IV. oszt.	3:00— — "
Dunai süllő	{ I. oszt.	5:00— — "
	{ II. oszt.	3:00— — "
	{ III. oszt.	2:80— — "
	{ IV. oszt.	2:80— — "
Harcsa	{ nagy	3:50—4:00 "
	{ közép	— — — "
	{ kicsi	2:30—2:80 "
Csuka	{ nagy	— — — "
	{ közép	— — — "
	{ kicsi	— — — "
Compó		— — — "
Márna		— — — "
Kecsege		— — — "
Kárász		0:80—1:20 "
Ön		1:00— — "
Balatoni keszeg		0:40—0:60 "

Forgalom ingadozó, irányzat bizonytalan.

A lap kiadásáért felelős: **Dr. Unger Emil.**

TECHET RÓBERT

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termékek külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcellázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

VIII., József körút 43. sz. II.

TELEFÓNSZÁM: József 429-22.

HIRSCH IMRE

okleveles gazda

Magyarország és Horvát-Szlavonország legkiválóbb tógazdaságaiban szerzett 17 éves praxsisa alapján

elvállalja tógazdaságoknak a berendezését, kezelését, haltermelések belföldi és külföldi értékesítését, feles és részes tógazdaságok számadásainak szakszerű vezetését s azoknak az ellenőrzését, kihelyezési és lehalászási tervek, halászati üzemterveknek a készítését, valamint etetési előírányzatok

ügyszintén haltakarmányoknak az állandó beszerzését az ország bármelyik részében is. (Telefónszám: 24.)

Szent Anna u. 35

DEBRECEN

MAGYAR

TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809-21. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból SZÁLLIT tenyésztésre

nemestörzsű egynyaras és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Örspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán, Tápia-örszecső, Tüsképusztáról és Varáslóról.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ

R.-T. HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST

Levélcím: Budapest 4., Postafiók 271.; Telep és iroda: IX, Csarnok-tér 5.; Elárusítóhely: IX, Közp. vásárcsarnok; Központi iroda: V, József-tér 8., Telefónsz.: Aut. 809-22.

Telefónszám:

Nappal ■
Aut. 856-36.
Éjjel ■
Aut. 591-22.

Szállítási oszt.: Aut. József 68-7-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

ZIMMER FERENC

BUDAPEST

IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jelgelhalat

Telefónszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854-48.

Fióközlet: V., József-tér Automata 816-79.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. J. 335-39.

HALKERESKEDELMI R.-T.

STEINER MÁRKUS HALNAGYKERESKEDŐ

Bizományi eladásokat is kedvező feltételek mellett vállal el. Telefon: Aut: 866-19. Este hét óra után 843-27 sz. Veszek és eladok bármily mennyiségű élő- és jelgelhalat. Iroda: IX., Erkel-utca II.

Budapest, IX. ker.
Központi vásárcsarnok.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA
R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7
A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között
Telefón: Aut. 843-10.

Fióközlet: VII. Thököly-út 16 szám
A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt
Telefón: József 361-71.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

Telefón:

IRODA: AUT. 850-71.
ÜZLET: AUT. 855-84.

BUDAPEST IX. KER.
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK